

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Основи медичної стандартизації та медичне страхування»
для здобувачів 1 курсу заочної (1,63) форми здобуття освіти»
(2023-2024 р.н.)

освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом» спеціальності
073 «Менеджмент»
галузі знань «Охорона здоров'я» магістерського рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ТКАЧОВА
Оксана
Віталіївна

tkachevaov@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра фармацевтичного менеджменту та маркетингу.

2. Адреса кафедри: м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.

3. Веб-сайт кафедри: <http://mmf.nuph.edu.ua/>

4. Інформація про викладачів:

Ткачова Оксана Віталіївна

Доктор фармацевтичних наук, професор кафедри фармацевтичного менеджменту та маркетингу Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 27 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 18 років. Читає курси: «Фармакоекономіка», «Підготовка фармацевтичного представника», «Організація охорони здоров'я та страхова медицина», «Основи медичної стандартизації», «Основи медичної стандартизації та медичне страхування», «Побічна дія ліків». Наукові інтереси: фармакоекономіка, оцінка медичних технологій, оцінка споживання лікарських засобів, маркетингові дослідження фармацевтичного ринку, експериментальна фармакологія.

5. Консультації: онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри фармацевтичного менеджменту та маркетингу (за посиланням <https://mmf.nuph.edu.ua/?p=5716>).

6. Анотація освітньої компоненти: освітня компонента «Основи медичної стандартизації та страхова медицина» є вибірковою для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом».

7. Мета освітньої компоненти: метою вивчення освітньої компоненти «Основи медичної стандартизації та медичне страхування» є підготовка спеціалістів, які б володіли достатнім обсягом знань з основ організації та управління охороною здоров'я населення, функціонування економічного підґрунтя системи охорони здоров'я, принципами організації медичного страхування, проведення медичної стандартизації, що необхідні фахівцю з економіки для забезпечення поряд із фахівцями в галузі медицини оптимального рівня функціонування системи надання медичної допомоги населенню.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління, господарської діяльності і охорони здоров'я.

СК 12. Здатність формувати цінову політику в сфері охорони здоров'я і фармації, використовуючи технології бюджетування та прийоми сучасного прайсингу.

СК 14. Здатність приймати участь в удосконаленні організації системи охорони здоров'я в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів якості та належних фармацевтичних практик, системно

вибудувувати діяльність ЗОЗ і ФО згідно з концепцією державного управління охороною здоров'я, створювати умови для постійного підвищення якості медичної і фармацевтичної допомоги населенню (пацієнтам).

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 17. Проводити моніторинг цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на вітчизняні лікарські засоби, формувати цінову політику в приватних ЗОЗ і ФО для реалізації стратегічних цілей системи охорони здоров'я в Україні щодо підвищення доступності і якості медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення населення.

10. Статус освітньої компоненти: вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Менеджмент та соціальна відповідальність», «Бізнес-планування», «Облік та контролінг в закладах охорони здоров'я».

12. Обсяг освітньої компоненти: на вивчення освітньої компоненти відводиться

(1,6 з) — 120 годин 4 кредити ЄКТС

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти:

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Стандартизація в охороні здоров'я

Тема 1. Теоретичні та методологічні основи стандартизації. Стандартизація у сфері охорони здоров'я.

Тема 2. Методичні підходи до розробки та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації в Україні на засадах доказової медицини.

Тема 3. Основні підходи та етапи розробки стандарту медичної допомоги та уніфікованого клінічного протоколу на засадах доказової медицини в Україні.

Тема 4. Формулярна система для оптимізації забезпечення лікарськими засобами.

Тема 5. Клінічний протокол, формуляр лікарських засобів закладу охорони здоров'я (локальний формуляр) як система захисту прав пацієнта, медичного працівника, фармацевта.

Тема 6. Протокол провізора як складова медичної стандартизації для забезпечення якості медичної допомоги при відпуску безрецептурних лікарських засобів.

Змістовий модуль 2. Медичне страхування

Тема 7. Система організації охорони здоров'я в Україні. Сучасні системи охорони здоров'я.

Тема 8. Загальні поняття страхування. Страхова термінологія.

Тема 9. Медичне страхування як складова соціального страхування. Загальні поняття і принципи медичного страхування.

Тема 10. Форми і види медичного страхування. Обов'язкове та добровільне медичне страхування.

Тема 11. Страховий ризик: поняття. Аналіз страхових ризиків медицини.

Семестровий залік.

14. Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Контроль змістових модулів: усне опитування або письмовий контроль, складання тестових завдань.

Форма семестрового контролю: семестровий залік. *Умови допуску до контролю змістових модулів:* для допуску до контролю змістовного модулю необхідна наявність мінімальної кількості балів за кожне заняття змістового модулю. *Умови допуску до семестрового контролю:* поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100 бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль	
Змістовий модуль 1. Стандартизація в охороні здоров'я. Оцінювання тем (1 – 6): усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань; Контроль змістовного модуля 1: складання тестових завдань, надання відповіді за білетом модулю (2 теоретичні питання).	50 (50 %)

Змістовий модуль 2: Медичне страхування: Оцінювання тем (7 – 11): усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань; Контроль змістовного модуля 2: складання тестових завдань, надання відповіді за білетом модулю (2 теоретичні питання).	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

16. Політики освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедайлнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи медичної стандартизації : метод. рек. для самопідготовки та аудитор. роботи студентів спец. 7.110206 «Клінічна фармація» / Л. В. Яковлева [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2014. – 56 с. 2. Основи медичної стандартизації : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Л. В. Яковлева [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2015. – 116 с. 3. Основи медичної стандартизації та медичне страхування: навч.-метод. посіб. для самопідготовки і аудиторної роботи здобувачів вищ. освіти на практич. та семінар. заняттях / Л. В. Яковлева, О. В. Ткачова, О. О. Герасимова. – Харків : НФаУ, 2023. – 205 с.
-------------------------------	--

<p>Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бадюк М. І. та ін. Окремі питання організації медичного страхування : навч. посіб. □ К. : [СПД Чалчинська Н. В.] : [Українська військ.-мед. акад.], 2015. – 72 с. 2. Внукова Н.Н. Соціальне страхування. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. для студентів ВНЗ. □ К.: Центр учбової літератури, 2017. – 412 с. 3. Впровадження системи управління якістю у лікувально-профілактичних організаціях ISO 9001:2015: навчальний посібник / В. В. Касянчук, О. М. Бергілевич, О. І. Сміянова ; за ред. проф. В. А. Сміянова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 246 с. 4. Дьячкова Ю. М. Страхування : навч. посіб. для ВНЗ. – К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 240 с. 5. Державний формуляр лікарських засобів в системі охорони здоров'я України [Монографія] А.М. Морозов, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко. – Київ, 2013. – 218 с. 6. Долгошея Н. О. Страхування в запитаннях та відповідях: навч. посібник для студ. ВНЗ. К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 318 с. 7. Іванчов П.В. Пріоритетні напрями трансформації медичної системи України на ринкових засадах [Електронний документ] // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2020. – Вип. 33. Частина 1. – С. 136-140. – Режим доступу : http://www.visnyk-esopom.uzhnu.uz.ua/archive/33_1_2020ua/26.pdf – Назва з екрана. 8. Кабачна А.В., Шелкова Е.В., Кабачний О.Г. Аналіз динаміки структури Державного формуляра лікарських засобів // Фармацевтичний журнал, 2017. – № 1. – С. 3-8. 9. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини : підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. – Київ : Медицина, 2014. – 199 с. 10. Плиса В.Й. Страхування: підручник для студентів ВНЗ. – К.: Каравела, 2016. – 472 с. 11. Рогач І.М., Слабкий Г.О., Качала Л.О. та ін. Контроль якості медичної допомоги на рівні закладу охорони здоров'я: методичні рекомендації. Ужгород, 2014. – 48 с. 12. Рогова О. Г. Державна політика стандартизації в системі охорони здоров'я в Україні [Електронний документ]. – Режим доступу : http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2014-2/doc/7/02.pdf – Назва з екрана. 13. Фисун І. В., Ярова Г. М. Страхування : навч. посіб. для ВНЗ. – К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 230 с. 14. Устінов О. В., Ліщишина О. М. Стандарти і протоколи: краший світовий досвід в українських реаліях [Електронний документ] // Український медичний часопис. – VII/VIII 2014. – № 4 (102) – Режим доступу: http://www.umj.com.ua/article/75959/standarti-i-protokoli-krashhiy-svitoviy-dosvid-v-ukrainskix-realiyah – Назва з екрана. 15. Ярош Н.П. Нормативно-правове регулювання розвитку стандартизації у сфері охорони здоров'я населення України // Економіка і право охорони здоров'я. – 2016. – № 2 (4). – С. 76-80.
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://lib.nuph.edu.ua/ – сайт наукової бібліотеки НФаУ 2. https://dec.gov.ua/ – Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України (підрозділи: стандартизація медичної допомоги; державна оцінка медичних технологій, формулярна система забезпечення лікарськими засобами). 3. https://moz.gov.ua/nakazi-moz – накази Міністерства охорони здоров'я України. 4. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2009-%D0%BF#Text – Національний перелік основних лікарських засобів (Постанова КМУ «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і виробництва медичного призначення» від 25 березня 2009 р. № 333 (зі змінами). 5. http://www.phc.org.ua – Центр громадського здоров'я МОЗ України 6. http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203 – Українська база медико-

	<p>статистичної інформації «Здоров'я для всіх»</p> <p>7. http://www.euro.who.int/ – Європейська база даних «Здоров'я для всіх»</p> <p>8. http://www.who.int/countries/ukr/ – Всесвітня організація охорони здоров'я. Україна.</p> <p>9. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed – ресурс PubMed (доступ до бази даних MEDLINE).</p> <p>10. http://www.cochrane.org. – Кокранівська бібліотека.</p>
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4355

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти.

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Zoom.